

STRATEGI FOR NSFS
BISTANDSARBEID

Samarbeid

Demokrati

Partnerskap

Eierskap

Sivilsamfunn

Sykepleierorganisasjoner

Solidaritet

Utvikling

Dialog

Likeverd

Bærekraft

Helse

Likestilling

NORSK
SYKEPLEIER-
FORBUND

2018 - 2023

INNHOOLD

Forord.....	3
Bakgrunn for NSF's valg av bistandsprosjekter	4
Hvorfor Norsk Sykepleierforbund?	5
Våre prinsipper	7
Kriterier for valg av prosjekter	8
Strategiske grep.....	10

FORORD

Norsk Sykepleierforbund har valgt å konsentrere sitt bistandsarbeid om å støtte utviklingen av sterke sykepleierorganisasjoner – sykepleier til sykepleier – i land i sørøst-Afrika.

Helse er et fundament for bærekraftig utvikling og har alltid hatt en sentral plass i norsk og internasjonal bistand. Sykepleiere og jordmødre anses for å være selve ryggraden i helsetjenesten som hjelper mennesker med deres helsebehov i alle mulige situasjoner gjennom hele livet. Dette krever at sykepleieren og jordmoren har solid kompetanse, tilgang til faglig utvikling, og gode, trygge arbeidsforhold. Dette er selve kjernen i sykepleierorganisasjonenes arbeid.

I Norge har vi kommet et langt stykke på vei, mye takket være Norsk Sykepleierforbunds (NSF) arbeid på disse områdene i Norge i mer enn 100 år. I andre deler av verden, for eksempel på det afrikanske kontinentet, er en sykepleiers og jordmors hverdag preget av svært mange pasienter, kompliserte sykdomsbilder, mangel på medisiner og utstyr, dårlig rettsikkerhet og utrygge arbeidsplasser. I tillegg er utdanningene på svært ulike nivå og av ulik lengde, noe som fører til svært varierende kapasitet og kompetanse. NSF har vært engasjert i internasjonal bistand siden tidlig på 1980-tallet for å kunne være med å bidra til en forbedring av sykepleiernes og jordmødrenes hverdag, noe som igjen vil påvirke helsen til befolkningen i de respektive landene.

SYKEPLEIER TIL SYKEPLEIER

Sykepleie er et internasjonalt fag, og tverrkulturell forståelse og globalt samarbeid er en viktig del av fremtidens sykepleie. Derfor er internasjonal bistand også en integrert del av NSF's identitet. Det er nedfelt i formålsparagrafene at NSF's arbeid skal fremme internasjonal forståelse og solidaritet, og kjempe for et samfunn bygget på flerkulturell forståelse og likeverd. Dette innebærer, blant annet, å ivareta sykepleiernes vilkår i forhold til utdanning, faglig utvikling, organisering, lønn og sikkerhet

på arbeidsplassen – samt å påvirke samfunnsforholdene til det beste for befolkningens helse. Dette gjør NSF ved å støtte utviklingen av sterke sykepleierorganisasjoner – sykepleier til sykepleier – noe som fortsetter å være bærebjelken i Norsk Sykepleierforbunds bistandsarbeid i perioden 2018-2023.

Denne strategien er vedtatt av Norsk Sykepleierforbunds forbundsstyre. Fag- og helsepolitisk avdeling har det faglige ansvaret for å følge den opp på vegne av forbundsstyret. Gjennomføringen av strategien, og derav også mål-oppnåelsen, er et felles ansvar for hele organisasjonen.

Eli Gunhild By

Eli Gunhild By
Forbundsleder

BAKGRUNN FOR NSFS VALG AV BISTANDSPROSJEKTER

Verden i dag står overfor en enorm mangel på helsepersonell. På verdensbasis mangler det til sammen 9 millioner sykepleiere og jordmødre. I Afrika alene, mangler hele 4,2 millioner sykepleiere og jordmødre. Estimater viser at mangelen i årene som kommer vil minske i resten av verden, mens den i Afrika er estimert til å forverres fram mot 2030¹.

Sykepleiermangelen har mange årsaker, blant annet at man både før og nå har investert for lite i utdanning av sykepleiere. I tillegg preges situasjonen av mangel på stillinger, svært lave lønninger, dårlige arbeidsforhold, og få eller ingen karrieremuligheter. Med svært mange pasienter per sykepleier, mangel på utstyr og medisiner, og høy risiko for smitte, har også migrasjon blant sykepleiere og jordmødre blitt en utfordring. Sykepleiermangelen er et globalt problem som utfordres ytterligere ved at rike land rekrutterer fra fattige land for å dekke egne behov.

STÅR VI SAMMEN, FÅR VI EN STERKERE STEMME

Organisasjoner med mange medlemmer som representerer flertallet av sykepleiere blir lettere hørt.

Organisasjoner med god forhandlingsforståelse både i faglige og interessepolitiske spørsmål får lettere gjennomslag. For å øke finansieringen til sykepleierstillinger, bedre utdanningstilbudet og rekruttere flere sykepleiere så trengs det organisasjoner som kan legge reelt press på nasjonale myndigheter, følge opp utdanningsinstitusjoner og mobilisere potensielle og nåværende sykepleiere. Ikke minst trengs disse organisasjonene for å tale sykepleierne og jordmødrene sin sak i form av behov for kompetanse og arbeidssituasjon.

Mange sykepleierorganisasjoner har begrenset påvirknings-evne og sliter med intern organisering, lav kompetanse, og dårlig medlemsrekruttering. Svært lite ressurser skal strekke langt, og det blir vanskelig å tilby tjenester til medlemmene sine og samtidig skulle sørge for egen legitimitet. Demokratiske, transparente prosesser er både tidkrevende og dyre i utfordrende landskap med dårlig kommunikasjon og lite utbredt teknologi. Det er mye kompetanse, systemer og rutiner som må være på plass for at sykepleierorganisasjonene blir sterke og bærekraftige stemmer for sykepleierne og jordmødrene.

¹ World Health Organization, Global strategy on human resources for health: *Workforce 2030* (2016) Link: http://www.who.int/hrh/resources/global_strategy_workforce2030_14_print.pdf?ua=1

HVORFOR NORSK SYKEPLEIERFORBUND?

Nøkkelen til bedre helse i Afrika er, ifølge WHO², et velfungerende helsesystem – med utdannet personell, infrastruktur, utstyr, essensielle legemidler og finansieringsordninger. NSF har en kompetanse og en erfaring som ingen andre norske aktører på bistandsfeltet har. Som forbund har NSF en enestående innsikt i de ulike stadiene i utviklingsprosessen av en sykepleierorganisasjon med dobbelt mandat, det vil si organisasjoner som både er profesjonsorganisasjoner og fagforbund.

I tillegg besitter NSF en bred fagkompetanse innenfor de mange fagfeltene som organisasjonene jobber med, det vil si fag- og helsepolitiske temaer som sykepleierutdanning og ledelse, forskning, forhandling, arbeidsrett, medlemsrekruttering, etc. NSF har også flere tiårs erfaring med internasjonal bistand og solidaritet med god kontekstforståelse og ekspertise innenfor resultatbasert

prosjektledelse og økonomistyring. NSF bidrar dermed både til oppnåelse av helsemål og til utviklingen av sivilisert samfunn, som er en viktig drivkraft i samfunnsutviklingen i alle land. NSF's bistandsarbeid utgjør en nødvendig del av arbeidet mot sentrale målsetninger i norsk utviklingspolitikk, inkludert bærekraftsmål 3 (god helse) og bærekraftsmål 8 (anstendig arbeid).

VÅR VISJON FOR BISTANDSARBEIDET

Vår visjon er å bidra til at våre søsterorganisasjoner skal være attraktive medlemsorganisasjoner som ivaretar sykepleierne og jordmødrenes interesser, til det beste for befolkningens helse og livskvalitet.

Norsk Sykepleierforbunds grunnverdier er TYDELIG, MODIG og STOLT, og disse verdiene understøtter vår visjon for bistandsarbeidet.

² World Health Organization, *The African Regional Health Report: The health of the people – What works* (2014)
Link: <http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/137377/9789290232612.pdf;jsessionid=39CE6B9E2C4B8F828AE95B13347305EE?sequence=4>

VÅRE MÅL FOR BISTANDSARBEIDET

Bidra til å bygge sykepleierorganisasjoner som skal:

- være demokratiske organisasjoner med bred oppslutning blant sykepleiere i landene
- styrke sykepleieres status og lønns- og arbeidsvilkår i de ulike landene
- bidra til en god utvikling av sykepleiernes kompetanse, slik at disse bidrar til et godt helsetilbud
- styrke kvinners rettigheter

Bistandsarbeidet skal oppfylle disse av NSF's formålsparagrafer:

- fremme internasjonal forståelse og solidaritet og kjempe for et samfunn bygget på flerkulturell

forståelse og likeverd

- påvirke samfunnsforholdene til beste for befolkningens helse
- påvirke utviklingen av helsetjenesten slik at den til enhver tid er rettet mot å forebygge, fremme helse og bidra til å løse befolkningens helseproblemer
- ivareta sykepleiernes organisatoriske, faglige, kompetanseutviklende, lønns- og arbeidsvilkår

VÅR ENDRINGSTEORI

Veldig forenklet kan NSF sin endringsteori framstilles slik.

For mer fyldig omtale av vår endringsteori, se vår nettside: www.nsf.no

NSF bidrar med kunnskapsoverføring og finansiering som gir sykepleierorganisasjonene...

...kompetanse innen utdanning, organisasjonsstyring, forhandling, medlemsrekruttering, politisk påvirkning...

... slik at landene får en sterk og aktiv samfunnsaktør samt flere kvalifiserte sykepleiere...

...som bedrer helsesituasjonen for innbyggerne i samarbeidslandene.

VÅRE PRINSIPPER

1. VI JOBBER MED Å STYRKE ORGANISASJONER, IKKE ENKELTPERSONER

Det betyr at vårt fokus er på institusjonelt samarbeid med organisasjoner som på sikt kan ha bred og langsiktig effekt. Vi gir ikke støtte til enkeltpersoner.

2. VI TILBYR EKSPERTISE NÅR DET TRENGS, MEN VI ER OGSÅ SPARRINGSPARTNERE OG KOLLEGER

Vår strategi er basert på kunnskapsoverføring og kapasitetsbygging, men vi mener at læring går begge veier. Nytenkning og partnerskap krever involvering av alle parter. Det vil også si at lokale behov vil være førende, men at innsatsen er tilpasset i forhold til prioriteringer hos NSF og i norsk utviklingspolitikk.

3. VI STYRKER EKSISTERENDE STRUKTURER

Vi styrker allerede eksisterende strukturer som er en del av den lokale kulturen og konteksten. Eksisterende strukturer har større sjanse til å overleve enn prosjektbaserte, midlertidige strukturer når perioden for direkte finansiell støtte er over. Dersom aktiviteter eies og drives fra Norge vil partnere aldri ta del i og føle ansvar for egen utvikling, og gjennomføringen av aktivitetene vil være enda vanskeligere. Vi kan gå foran, men ansvaret for resultatene ligger hos partner.

4. VI HAR ÉN STEMME

Det innebærer at vårt bistandsarbeid implementeres og koordineres sentralt, og at vi er tydelige og presise i vår kommunikasjon.

5. VI JOBBER ETTER 'DO NO HARM' PRINSIPPET

Dette betyr at vi skal unngå at det vi gjør får uventede negative konsekvenser lokalt. Dette krever god

kontekstforståelse. Vi skal være kreative og kritiske i beslutningsprosesser, og fokuserer på lokal kunnskaps-overføring og kapasitetsbygging.

6. VI SETTER KVALITET FØRST

Det er fordi effekt og positive endringer ikke alltid reflekteres kvantitativt, og fordi grundighet og bærekraft er viktigere.

7. VI TROR PÅ LANGSIKTIGHET FOR VARIG ENDRING

Fordi vi ikke klarer å skape den varige endringen med den nødvendige kompetansen og det essensielle eierskapet på kun få år. Men vi skal ha klare mål på både kort og lang sikt.

8. VI ER OPPTATT AV KOSTNADSEFFEKTIVITET

Det innebærer blant annet at vår innsats vil være innenfor et begrenset geografisk område. Dette legger også til rette for sør-sør samarbeid og utveksling.

9. VI SKAL VÆRE AMBASSADØRER FOR RESULTATER SYKEPLEIERE SKAPER FOR SAMFUNNET OG ENKELTMENNESKET

Det betyr at det internasjonale bistandsarbeidet trekkes frem også i andre sammenhenger, og at hele NSF er delaktig og engasjert i bistandsarbeidet.

10. VI HAR NULLTOLERANSE FOR KORRUPSJON

Vi har stort fokus på interne rutiner i organisasjonene for å bekjempe korrupsjon. Vi vil fortsette å gjennomføre kontrollhandlinger og slå ned på enhver form for mislighold.

KRITERIER FOR VALG AV PROSJEKTER

NSFs tilgang til ressurser for bistandsprosjekter er begrenset. Kriterier for valg av samarbeidspartnere og prosjekter tar derfor utgangspunkt i NSF's vurdering av forutsetningene for måloppnåelse og langsiktig bærekraft. Kriteriene er ikke gjensidig utelukkende og er ment som retningsgivende.

1. NÅR NSF BESITTER ETTERSURT KUNNSKAP OG KOMPETANSE SOM INGEN ØVRIGE NORSKE BISTANDSAKTØRER KAN BIDRA MED.

NSF besitter i en norsk kontekst en unik kompetanse og erfaringsgrunnlag for å bygge sterke sykepleier-organisasjoner. Det påhviler derfor NSF et ansvar for å dele denne kunnskapen når det vurderes dit hen at NSF kan bidra til reell endring i de aktuelle situasjonene.

2. HENVENDELSER FRA INTERNASJONALE ORGANISASJONER HVOR NSF ER MEDLEM, ELLER FRA SØSTERORGANISASJONER I SØRØST AFRIKA.

NSF er medlem av flere internasjonale organisasjoner og samarbeider med søsterorganisasjoner over hele verden. Ved henvendelser fra disse har NSF en institusjonell forpliktelse til å følge opp der det vurderes dit hen at NSF besitter kompetanse og en mulighet til å bidra, som ikke andre organisasjoner i det internasjonale solidaritetsnettverket kan bidra bedre til.

3. PROSJEKTER DER NSF HAR SÆRLIG GOD KONTEKSTUELL OG KULTURELL KUNNSKAP.

NSF har gjennom sitt målrettede bistandsarbeid siden begynnelsen av 80-tallet opparbeidet seg omfattende kunnskap om lokale kulturelle og organisatoriske forhold, arbeidsmetodikk som fungerer i de gitte kontekster og resultatoppnåelse. Dette gjelder særlig for prosjekter knyttet til det sørøstlige Afrika.

4. HOVEDSPRÅKET I LANDET SKAL VÆRE ENGELSK.

STRATEGISKE GREP

For å nå målene våre og å etterleve prinsippene våre, tar vi følgende strategiske grep:

SIKRE GOD RESULTATSTYRING

- Videre utvikling av metoder og verktøy for resultatmåling- og oppfølging. Tett oppfølging (coaching) av lokale partnere.
- Jobbe fokusert med få partnere innenfor et avgrenset geografisk område og tidsrom.

UTNYTTE INTERNE RESSURSER

- For at vi skal drive bistand av høy kvalitet trekker vi på ressurser fra hele NSF. Dette innebærer kunnskapsoverføring fra fylkeskontorer, faggrupper, forhandlingsavdeling, økonomi/administrasjonsavdeling, kommunikasjonsavdeling, fag- og helsepolitisk avdeling og medlemstjenesten.
- Sørge for tilstrekkelig og komplementær kompetanse innen bistand, solidaritet, økonomi- og resultatstyring.
- Legge til rette for at ansatte og tillitsvalgte i større grad kan engasjere seg i NSF's bistandsarbeid (uten at det påvirker implementering og koordinering fra sentralt hold).

SIKRE FORUTSIGBAR FINANSIERING

- Sikre forutsigbar finansiering for de konkrete bistandsprosjektene i NSF's samarbeidsland. Jobbe for at samarbeidsorganisasjonene bygger en så robust organisasjon at de på sikt skal klare seg uten finansiering fra NSF.

SYNLIGGJØRE BISTANDSARBEIDET EKSTERNT

- Formidle innholdet og egenarten til NSF's bistandsarbeid, samt hvorfor utviklingen av sykepleierorganisasjoner er viktig for samfunnsutviklingen i samarbeidslandene.

SAMARBEIDE MED STRATEGISKE AKTØRER

- Identifisere og jobbe med ulike aktører med sammenfallende verdier og relevant kompetanse.

Nursing now

Nursing Now! is a campaign to improve health globally by raising the status and profile of nursing, demonstrating what more is possible, and enabling nurses to realise their contribution to universal health coverage.

Nursing will have significant benefits of promoting health, contributing to economic growth and sustainable development.

Distribution of health services are increasing evidence that health systems are in need of leadership, investment and...

The Sustainable Development Goals, particularly goal 3 and goal 8, and the need for evidence-based practices and ways of working in clinical practice

